

Abril.

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY I - NÚM. 14

SURT ELS DISSABTES

BARCELONA, 26 NOVEMBRE 1938

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:

6 pessetes trimestre

Editorial

Setmana darrera setmana, venim sostenint el nostre criteri polític referent a l'obra de reconstrucció econòmica del nostre país, tan necessària per a accelerar la victòria de la causa republicana. Igualment setmana darrera setmana hem esperat les notes facilitades pel Secretari del Consell Executiu de la Generalitat i enlloc hem vist reflectides les rectificacions d'errors i elaboració de nova legislació encaminada a aquella tasca reconstructiva de l'economia de Catalunya. I consti que en l'actual Govern de la Generalitat hi ha aquelles forces polítiques que tenen el deure patriòtic de resoldre aquest problema que afecta a òrgans tan vitals de la nació. La seva responsabilitat cada dia augmentaria de no portar-se immediatament a la realitat aquests projectes per nosaltres preconitzats, però que tenen l'aval dels propis programes dels partits governamentals i dels de classe, almenys les declaracions conformistes dels seus més significats dirigents en alguns aspectes.

En síntesi: hem demanat la derogació del Decret en virtut del qual són col·lectivitzades totes les noves indústries que s'instal·lin des del 19 de juliol del 1936, sigui quin sigui el seu nombre d'obrers. L'anul·lació de l'ordre creant els anomenats «agrupaments industrials» moderns monopolis a imitació dels del gran capital. L'atorgament de la representació als Consells d'Indústria i les seves Federacions, al Consell d'Economia, de Treball i a altres organismes on hi siguin representades les forces que cooperen a la producció i a la distribució, de l'anomenada menestralia: petita indústria i comerç. Fer viable constitucionalment el Decret de Col·lectivitzacions dins l'ampli marge de socialització que el Codi fonamental de la República permet i tallar ràpidament l'aplicació abusiva i parcial que ve fent-se de l'esmentat Decret, en perjudici de la classe mitjana catalana.

Són aquests a grans trets els aspectes que hom reclama siguin tractats pel Govern autònom de Catalunya, i que el sentiment majoritari del país, esdera siguin resolts satisfactòriament.

Amb això el respecte a la iniciativa privada i a la propietat legítimament adquirida en especial de les eines i útils del treball, seria no una il·lusió o lletra morta, ans, el compliment estricte de les essències principals dels principis liberals i democràtics, que és a fi de comptes l'aplicació de la Constitució que lliurement es donà el poble en la revolució del 14 d'abril del 1931.

Femina

L'AMIC CAIGUT

A Hèlios Fernández, heroi anònim

Ha caigut com els valents, lluitant fins a l'últim moment, donant la cara i el pit a l'enemic per a vèncer-lo i la vida per la Pàtria.

Es un heroi més dels que formen la llista d'Honor de la salvació de la Pàtria. És un més dels anònims herois que fan la gran Pàtria. Ha sabut ésser tot UN HOME!

I sols comptava divuit anys!

La seva joventut, el seu dinamisme, el seu saber, els seus i els seus afectes, la seva vida tota, aquesta vida que s'oferia prometedora de grans coses i nobles ambicions per l'esdevenidor, tot ho ha immolat al servei de la Pàtria i pel seu triomf.

El coneguérem un bon dia d'aquest estiu passat, un dia d'aquests tan nostres, tan barcelonins. Ens el presentà un amic d'ell i nostre i com a bons amics que som amb el seu germà; ens el presentà en plena Rambla de les Flors, tocant una gran parada — una parada semblant un prat minúscul traslladat allí per obra de màgia, un prat perfumat i colorit—. I allí

al costat de les roses totes delicades i dels clavells vermells i d'olor penetrant, semblava una altra flor magnífica i única — oh no, no fem pas la comparança pel que pugui semblar-li ell de delicat, de femení, no; ell era tot un home, jove, enjogassat, però tot un home; la comparança la fem pel que tenia la seva vida de fresca i nova (jove) i bella i perfumada; una flor que s'ha posat a grateient al pas devastador de l'allau homicida per tal que els seus pètals — la seva existència, els seus somnis, el seu ésser — s'ajuntessin als altres que fan de catifa flonja i perfumada per on passarà la gran Victòria nostra i amb ella la Pau i la Justícia mundials.

S'ha posat a grateient al pas devastador de l'allau homicida, hem dit. I és cert.

Enamorat de la Pàtria, andalus, vivia — de ja anys — amb els seus pares a l'estranger. I quan la guerra ens fou declarada, la seva sang ardent es revoltava dintre seu. Ell volia venir, volia venir

a lluitar a la seva i Pàtria i per la seva Pàtria, volia ajudar a alliberar la seva Sevilla enyorada de la bota de l'opressor; i un bon dia es presentà a Barcelona.

El seu germà no ho volia — recordes que m'ho digueres, amic Francesc? —, no ho volia per aquest egoisme tan humà que de vegades ens fa semblar insensibles a la dolor dels altres. Tu el volies molt a l'Hèlios, amic, el volies d'aquesta manera paternalment com estimem els germans grans. Però el petit, el teu marrec — quin gran home! — sabé convèncer-te i marxà, marxà vers aquestes terres de l'alt Aragó, teatre de tantes heroicitats i gresol del nostre triomf.

I es portà com un home, sols com els homes saben portar-se.

Ha mort com un heroi, et deia el comunicat militar. I poques vegades com aquesta deu ésser certa l'aplicació. Sols havia de veure-li els ulls — aquells ulls petits, d'infant entremaliat — com li llu-

ien estranyament el dia que marxà vers les trinxeres.

Ha mort com un heroi; i ell ho sabia que moria. I encomanà als amics diguessin als seus pares que no el ploressin, que donar la vida per la Pàtria no és motiu de tristesa; i que et diguessin a tu, amic — el seu germà — que n'estessis tranquil d'haver-lo deixat marxar al front, ja que la seva vida faria — junt amb les altres — que tu i molts com tu no hi haguéssiu d'anar a la lluita; i somreia, somreia nimbant d'una aurèola d'humanitat i arborat d'amor patri.

Has plorat molt, amic, en saber la mort del teu estimat germà. Ho comprenem perfectament. Com a consol et diem que plorem amb tu la teva pena, i que pensis que a tu et cabrà l'orgull de tenir un germà heroi que haurà fet amb l'ofrena de la seva preciosa vida, que la història de la Pàtria s'escriu amb lletres d'or.

ANTONIA ABELLÓ

CAMINS DE DOLOR

Poemes de la nostra guerra

X

ROSES DE SANG

Mai com ara et sento en mi,
Catalunya, mare meva...
Ja no m'espanta el morir
si ma vida ha d'ésser teva.

Una rosa ha de florir
tenyida de la sang meva;
rosa que tu has de lluir
símbol de lluita sens treva.

Altres roses floriran
que de sang es tenyiran
d'altres fills que per tu es baten;

per la teva llibertat
fins la mort els serà grat
als teus fills que lluitant maten...

LLETRA DEL FRONT

Tants dies que l'esperava
presentint una dissort!...
Tantes nits l'he somniada
amb una angoixa de mort!...

Quan arribava l'albada,
quin sobresalt el meu cor!...
Papallona esbojarrada,
martiri del meu record...

I avui, per fi!... l'he rebuda,
tan esperada i temuda
aquesta lletra del fill!...

Optimista, riallera,
esbargint-me la quimera
pesombre d'un greu perill!...

R. MASSIP I TARRAGÓ